
NOTITS

Udenrigsministeriet

Til: Det Udenrigspolitiske Nævn J.nr.:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 14. april 2008
Emne: Skriftlig afrapportering fra udenrigsministerens besøg i Tyrkiet og Cypern den 25.-28. marts 2008

Udenrigsministeren aflagde den 25.-26. marts besøg i Tyrkiet. Under besøget havde udenrigsministeren samtaler med præsident Abdullah Gül, udenrigsminister Ali Babacan, samt formanden for det tyrkiske parlaments EU-harmoniseringskomité Yasir Yakis.

Udenrigsministeren havde under sit besøg i Cypern den 26.-28. marts møder med Cyperns præsident Demetris Christofias, udenrigsminister Markos Kyprianou og FN's repræsentant i Cypern, Michael Møller. Udenrigsministeren deltog den 26. marts i navngivningsceremoni af gaden Erik the Good i Pafos, hvor kong Erik Ejegod ligger begravet.

Besøget i Tyrkiet

Besøget i Tyrkiet var med til at udbygge det bilaterale forhold. Udenrigsministeren og den tyrkiske udenrigsminister i forlængelse af aftale fra 1999 underskrev et Memorandum of Understanding (MoU) om udvikling af det bilaterale forhold (offentliggjort på Udenrigsministeriets hjemmeside). MoU indeholder en række hensigtserklæringer om udvikling af samarbejdet, bl.a. vedrørende klima og terrorbekæmpelse. Udenrigsminister Babacan rejste under det bilaterale forhold ROJ TV, som man fra tyrkisk side finder bør lukkes pga. forbindelser til terrororganisationen PKK. Udenrigsministeren oplyste, at anklagemyndigheden fortsat undersøger, om der er grundlag for at rejse anklage. Der var enighed, om vigtigheden af samarbejde mellem danske og tyrkiske myndigheder. Babacan nævnte også sagen om drabet på Dennis Uzun i København. Udenrigsministeren tog stærk afstand fra drabet og understregede, at der ikke var noget i efterforskningen der pegede på et racistisk motiv.

I forhold til EU optagelsesforhandlingerne bekræftedes fra tyrkisk side viljen til at fortsætte reformprocessen. Udenrigsministeren understregede behovet for yderligere reformer, bl.a. vedrørende ytringsfrihed og nævnte i den forbindelse bl.a. den såkaldte borgmestersag. Tyrkiet måtte opfylde de stillede krav. Vedrørende Cypernsproblemet var der enighed om, at der er et window of opportunity for en løsning.

En række internationale spørgsmål blev drøftet, herunder den mellemøstlige region, hvor Tyrkiet søger at spille en rolle som formidler/mægler. Babacan understregede i forbindelse med de tyrkiske militære aktioner mod terrorbevægelsen PKK i det nordlige Irak, at operationerne havde været målrettede, og man havde udvist forsigtighed fra tyrkisk side. Babacan udtrykte bekymring vedrørende udviklingen i Kaukasus og Centralasien. Der var enighed om vigtigheden af indsatsen i Afghanistan. Præsident Gül bemærkede om genoptrykningen af

tegningerne i Danmark, at man bør undlade at provokere bevidst. Religiøse følelser burde respekteres mere. Udenrigsministeren redegjorde for danske synspunkter.

Besøget i Cypern

Møderne med den nyudnævnte præsident Christofias og udenrigsminister Kyprianou bekræftede det gode bilaterale forhold. I forlængelse heraf blev forberedelsen af det kommende fælles EU trioformandskab med Polen, Danmark og Cypern i 2011-2012 drøftet.

Besøget var en anledning til særligt at høre Christofias vurderinger vedrørende Cypernsørgsmålet. Christofias bekræftede, sin vilje til at søge en genforening forhandlet i FN regi. Han pegede samtidig på de store udfordringer man står overfor herunder vedrørende de tre garantimagters rolle og tilstedeværelse på øen (Storbritannien, Grækenland og Tyrkiet), tyrkiske bosættere, ejendomsproblematikken og magtdelingssørgsmålet. Mødet mellem de to cypriotiske ledere den 21. marts 2008, hvor man var nået til enighed om indledning af en proces med nedsættelse af arbejdsgrupper samt åbning af Ledra Street (med checkpoints) var positivt. Tillidsskabende skridt var vigtige. Udenrigsministeren udtrykte håb om en løsning og lagde samtidig vægt på, at man fra EU's side levede op til tidligere løfter ifht. den tyrk cypriotiske befolkning. Man måtte åbne op for direkte handel. Kyprianou pegede på anerkendelsesproblematikken, men man ville se på mulighederne. FN's repræsentant på Cypern (indtil 1.4. 2008), danske Michael Møller, var optimistisk ifht. at parterne kan forhandle en genforening på plads. Han sporede en ny vilje og tilgang, men pegede også på vanskelighederne.

I forhold til EU optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet understregede Kyprianou fortsat cypriotisk opbakning, men Tyrkiet skal opfylde betingelserne, hvilket udenrigsministeren var helt enig i.

Udenrigsministrene drøftede en række internationale spørgsmål blandt andet den mellemøstlige region. Kyprianou var bekymret vedrørende Libanon. Vedrørende Mellemøsten var der enighed om, at det er vigtigt, at præsident Abbas styrkes, og at Israel også medvirker til det. Betydningen af Serbiens EU perspektiv blev drøftet. Udenrigsministeren anmodede om cypriotisk støtte i processen frem mod den kommende klimakonference i København. Vedrørende illegal immigration opfordrede Kyprianou til en styrket EU indsats. Illegal immigration over den grønne linje på Cypern blev drøftet.